

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobců: **a) J. T. ml.**, **b) J. T. st.**, **c) S. V.**, **d) V. P.**, a **e) R. P.**, všichni zastoupeni JUDr. Radomírem Šimáčkem, advokátem se sídlem Vídeňská 9, Klatovy, proti žalovanému: **Městský úřad Klatovy**, se sídlem nám. Míru 62, Klatovy, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I. J. B.**, **II. Mgr. J. W.** a **III. M. W.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2015, sp. zn. ZN/ŽP/470/15, čj. ŽP/01493/15, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 3. 1. 2017, čj. 30A 212/2016-42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V této věci je sporné, zda měl krajský soud věcně projednat žalobu proti rozhodnutí, kterým bylo vysloveno, že pozemky patřící sousedům žalobců plní funkci lesa, a proti kterému žalobci nepodali odvolání, protože se o jeho vydání včas nedozvěděli.

[2] Sousedé žalobců (nyní osoby zúčastněné na řízení) podali k žalovanému žádost o změnu kultur jejich pozemků, v níž navrhovali, aby jejich pozemky byly nadále evidovány jako pozemky určené k plnění funkcí lesa podle § 3 odst. 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích

(lesní zákon). Žalovaný z ortofotomapy ověřil, že lokalita je porostlá souvislým dřevinným porostem a po obdržení souhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody rozhodl dne 5. 3. 2015 o změně kultury pozemků z pozemků evidovaných jako ostatní plocha – jiná plocha na pozemky určené k plnění funkcí lesa – lesní pozemky.

[3] Žalobci jako vlastníci sousedních pozemků se řízení o změně kultury neúčastnili a nebyli o probíhajícím řízení nijak informováni. O změně se dozvěděli až v září 2016, kdy jeden z žalobců požádal o vydání rozhodnutí o umístění stavby na svém pozemku a jeho žádost byla zamítnuta, neboť umístění stavby by nebylo vhodné v bezprostřední blízkosti (6,3 m) lesního pozemku. Žalobci se proto cítili poškozeni rozhodnutím o změně kultury pozemků a prostřednictvím návrhu na obnovu řízení se domáhali zrušení tohoto rozhodnutí; se svým návrhem však neuspěli ani u žalovaného, ani u odvolacího orgánu.

[4] Proti rozhodnutí o změně kultury pozemků podali pak žalobci žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Tuto žalobu soud odmítl pro nepřípustnost, neboť žalobci nevyčerpali řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem.

II. Kasační stížnost a další podání v kasačním řízení

[5] Proti tomuto usnesení podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost. Žalovaný si podle stěžovatelů měl být vědom, že rozhodnutím o změně kultury pozemků budou dotčena práva vlastníků sousedních pozemků a staveb (omezení v budoucí výstavbě, emise ze sousedních pozemků), a proto stěžovatelé neměli být v řízení opomenuti. Žalovaný nesprávně vymezil okruh účastníků správního řízení, do nějž stěžovatele nezahrnul; proto se na stěžovatele nevztahuje lhůta podle § 84 odst. 1 správního řádu (stěžovatelé nemohli podat odvolání proti rozhodnutí do roka ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z vlastníků pozemků, protože o řízení vůbec nevěděli).

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že pozemky dotčené rozhodnutím se nachází na pomezí venkovské zástavby a zemědělsky využívané půdy a v době rozhodování se na nich nacházel rozsáhlý, věkově diferencovaný lesní porost. Dílčí výsadba stromů svědčila o udržování pozemku, který byl evidován jako ostatní plocha, a přítomnost lesního porostu tedy nebyla nežádoucí. Rozhodnutí žalovaného bylo deklaratorním rozhodnutím, které vychází z faktického stavu pozemku; stěžovatelé si ostatně museli být vědomi, že na sousedních pozemcích je vzrostlý lesní porost. Stěžovatelé podle názoru žalovaného nebyli účastníky řízení ani dalšími dotčenými osobami (§ 27 odst. 1 a 2 správního řádu), protože jejich práva nemohla být rozhodnutím přímo dotčena. V úvahu nepřipadá ani účastenství podle § 27 odst. 3 správního řádu, neboť žádný zvláštní zákon taxativně nestanoví okruh účastníků řízení při rozhodování v pochybnostech podle lesního zákona.

[7] Na vyjádření žalovaného následně reagovali stěžovatelé, jejich repliku poté komentoval žalovaný a své vyjádření připojily i osoby zúčastněné na řízení. Podání se týkala převážně věci samé (charakteru pozemků) a vztahů mezi sousedy, ale pro právní posouzení věci nebyla důležitá, a proto se jimi soud nezabýval.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 84 odst. 1 správního řádu *může osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků.* Objektivní lhůta jednoho roku je stanovena s ohledem na zajištění právní jistoty osob dotčených rozhodnutím, neboť není žádoucí, aby i po letech po vynesení rozhodnutí dotčené osoby stále neměly jistotu konečného rozhodnutí ve věci.

[10] Není sporu o tom, že stěžovatelé ve lhůtě podle § 84 odst. 1 správního řádu nepodali odvolání, a nevyčerpali tak řádný opravný prostředek v řízení před správním orgánem. Rozhodnutí o změně kultury pozemku bylo oznámeno poslednímu z účastníků dne 12. 3. 2015, jednoroční objektivní lhůta pro podání odvolání při neoznámení rozhodnutí podle § 84 odst. 1 správního řádu uplynula dne 12. 3. 2016. V této lhůtě mohli stěžovatelé vyčerpat příslušný opravný prostředek v rámci správního řízení, kterým je zde odvolání. Stěžovatelé však takto nepostupovali, odvolání nepodali a žalobu proti rozhodnutí žalovaného podali až dne 29. 11. 2016.

[11] Je třeba zdůraznit, že ustanovení § 84 správního řádu se vztahuje nejen na případy, kdy se účastník sice účastnil celého správního řízení, avšak konečné rozhodnutí mu nebylo doručeno, ale i na případy, kdy potenciální účastník o probíhajícím správním řízení vůbec nevěděl a nevystupoval v něm, a tedy mu ani konečné rozhodnutí doručeno nebylo (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 1. 2008, čj. 1 As 45/2007-48). Taková úprava se může v některých případech jevit jako tvrdá vůči těm, kteří účastníky materiálně byli (měli být), a přesto nedostali možnost reálně se účastnit řízení, hájit svá práva a případně se bránit proti vydanému rozhodnutí odvoláním nebo i žalobou. Řešení, které přinášel předchozí správní řád (č. 71/1967 Sb.) a které umožňovalo opomenutým účastníkům podat odvolání i po letech, ale zase hrozilo vážnými důsledky pro další (neopomenuté) účastníky, kteří dlouhodobě postupovali podle domněle pravomocného rozhodnutí. Nový správní řád tedy umožňuje zvrátit právní moc jednou vydaného rozhodnutí ještě po dobu jednoho roku od jeho oznámení poslednímu z (neopomenutých) účastníků, ale poté již dostává přednost právní jistota a opomenutí účastníci se s tímto stavem musejí smířit.

IV. Závěr

[12] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[14] Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud neuložil žádnou povinnost, při které by jim náklady vůbec mohly vzniknout (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu